

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

معاونت بررسی‌های اقتصادی

گزارش شرکت در جلسه شورای گواهی مبداء بین‌المللی و یازدهمین کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان

تهیه و تنظیم:

عاطفه قاسمیان

تابستان ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۴	۱. جلسه شورای گواهی مبداء بین‌المللی
۴	۱.۱. رونمایی از نسخه جدید کتاب راهنمای صدور گواهی مبدا
۵	۱.۲. تقدیر از اتاق تهران به دلیل سهم بالای انتشار گواهی مبدا الکترونیک
۷	۱.۳. بلاک چین و صدور گواهی مبدا الکترونیکی
۸	۲. یازدهمین کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان
۸	۲.۱. رقابت اتاق‌های بازرگانی جهان
۹	۲.۱.۱. پروژه برتر در زمینه آموزش و پرورش
۱۰	۲.۱.۲. پروژه برتر در زمینه توسعه کارآفرینی و بنگاه‌های کوچک و متوسط
۱۲	۲.۱.۳. پروژه برتر در میان پروژه‌های غیرمتداول
۱۳	۲.۲. پاره‌ای از سایر رهیافت‌های کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان
۱۴	۲.۳. کنگره بعدی اتاق‌های بازرگانی جهان
۱۵	۳. سایر پیشنهادها
۱۵	۳.۱. آموزش صدور گواهی مبدا الکترونیکی به کشورهای کمتر توسعه یافته
۱۶	۳.۲. ایجاد پلتفرمی برای شبکه‌سازی تجاری میان زنان بازرگان ایرانی و زنان بازرگان کشورهای همسایه
۱۷	۳.۳. لیبل‌گذاری کالاهای تولیدشده به دست زنان ایرانی توسط اتاق تهران
۱۸	۳.۴. همکاری با سایر اتاق‌های جهان در زمینه طرح‌های پژوهشی دانشجویان نخبه
۱۹	۳.۵. Culture Promotion در اتاق تهران
۱۹	۳.۶. بررسی امکان صدور گواهی مبدا هوشمند مبتنی بر بلاک چین

مقدمه

کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان، بزرگترین گردهمایی بین‌المللی اتاق‌های بازرگانی و اعضای آن است که هر دو سال یکبار در یکی از نقاط جهان برگزار می‌شود. در این کنگره ضمن اینکه نمایندگان اتاق‌های بازرگانی جهان به مدت سه روز گرد هم می‌آیند و رهبران فکری حوزه تجارت به ارائه تازه‌ترین دیدگاه‌های خود در این حوزه می‌پردازند، نتایج یک رقابت بین‌المللی میان اتاق‌های بازرگانی جهان نیز به نمایش گذاشته می‌شود. بدین ترتیب، فرصت بی‌نظیری برای تبادل ایده‌های واقعی و ظهور ایده‌های جدید موثر بر کسب و کارها در سراسر جهان فراهم می‌آید. یازدهمین دوره این کنگره، در فاصله ۱۳ تا ۱۴ ژوئن ۲۰۱۹ (۲۳ تا ۲۵ خرداد ۱۳۹۸) در شهر ریودوژانیرو برزیل برگزار شد.

دو روز پیش از برگزاری این رویداد نیز جلسه شورای بین‌المللی گواهی مبدا به میزبانی فدراسیون اتاق‌های بازرگانی جهان برگزار شد. در این جلسه، ضمن پرداختن به عملکرد هر یک از اتاق‌های جهان در زمینه انتشار گواهی مبدا، از نسخه جدید کتاب راهنمای صدور گواهی مبدا نیز رونمایی شد و ضمن تاکید بر ضرورت مطالعه و بهره‌برداری هر یک از اتاق‌های بازرگانی از این کتاب، شرایط خرید آن توسط اتاق‌ها نیز مطرح گردید.

در این گزارش، ضمن پرداختن به موضوعات مهم طرح شده در جلسه شورای گواهی مبدا بین‌المللی و اشاره به سخنان برخی رهبران فکری جهان در حوزه تجارت، به سه پروژه برتر در مسابقه بین‌المللی اتاق‌های جهان نیز پرداخته می‌شود. علاوه بر این، در خلال این گزارش، ایده‌هایی که به نظر می‌رسد بر اساس تجربه سایر اتاق‌های جهان، قابلیت پیاده‌سازی در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران را نیز دارد، مطرح می‌گردند.

پیش از پرداختن به موضوعات فوق، با نهایت احترام مراتب تشکر خود را از هیات ریسه محترم، دبیر کل محترم و معاون محترم بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران که فرصت حضور اینجانب را در کنگره بین‌المللی اتاق‌های جهان و شورای بین‌المللی گواهی مبدا فراهم آوردند، اعلام می‌دارم. امید است که مطالب ذیل، در راستای بهبود خدمات و حضور پررنگ‌تر اتاق تهران در مجامع بین‌المللی مفید واقع شود.

۱. جلسه شورای گواهی مبداء بین‌المللی

جلسه شورای گواهی مبداء بین‌المللی^۱ به میزبانی فدراسیون اتاق‌های بازرگانی جهان آدر ۱۰ ژوئن ۲۰۱۹ با حضور ۲۲ کشور از جمله چین، ژاپن، انگلستان، سوئد، برزیل، امریکا، ترکیه، استرالیا و لیتوانی در شهر ریو دوژانیرو برزیل برگزار شد. برخی اتاق‌های بازرگانی جهان از جمله اتاق ژاپن با سه نماینده یا بیشتر و سایر اتاق‌ها نیز حداکثر با دو نماینده در جلسه مذکور حضور داشتند.

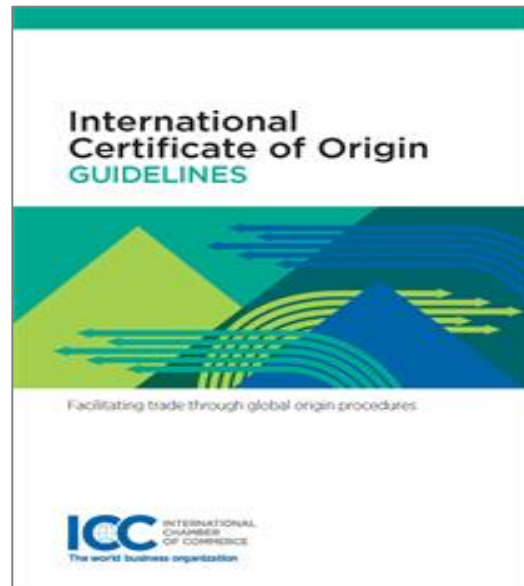
در این جلسه، موضوعاتی از جمله اهمیت صدور گواهی مبداء الکترونیکی و پیوستن به زنجیره گواهی مبداء بین‌المللی، مشکلات و آخرین وضعیت کشورها به لحاظ صدور گواهی مبداء، کاهش پیچیدگی‌های قانونی در تایید مبداء مطرح گردید، اما از جمله مهم‌ترین نکات این نشست، می‌توان به معرفی نسخه جدید کتاب راهنمای صدور گواهی مبداء و تقدیر از اتاق تهران به دلیل سهم بالای صدور گواهی مبداء الکترونیک اشاره کرد که در ادامه به هر یک از آنها پرداخته می‌شود.

۱.۱. رونمایی از نسخه جدید کتاب راهنمای صدور گواهی مبداء

همانطور که اشاره شد، یکی از مهم‌ترین موضوعات مطروحه این جلسه، رونمایی از نسخه تجدیدنظر شده کتاب راهنمای گواهی مبداء بود که با هدف آگاهی‌رسانی به اتاق‌های بازرگانی و صادرکنندگان نسبت به فرایندهای جدید از جمله دیجیتالی‌سازی فرایند گواهی مبداء منتشر شده است.

اولین نسخه این کتاب حاوی استانداردهای بین‌المللی گواهی مبداء، در سال ۲۰۰۶ منتشر شد و اکنون نسخه جدید آن در آدرس <http://store.iccwbo.org/international-certificate-of-origin-guidelines-2>

[guidelines-2](#) به قیمت ۳۹ یورو برای نسخه چاپی و ۳۵٫۱ یورو برای نسخه الکترونیکی قابل خریداری است. با توجه به محدودیت‌های به وجود آمده در زمینه نقل و انتقالات پولی ایران، طی جلسه مذکور، درخواست خرید نقدی این کتاب از خانم Julie SONLADUANGCHANH، مدیر پروژه اتاق بازرگانی بین‌الملل، طرح و با عدم موافقت ایشان روبه رو شد، اما مقرر گردید ایشان توسط یکی از همکاران خود، مسیری را برای رفع مشکل خرید آنلاین کتاب مذکور، به اتاق تهران معرفی نمایند. پس از بازگشت به

^۱International Certificate of Origin Council Meeting
^۲World Chambers Federation (WCF)

ایران، مجدداً با خانم Julie ارتباط برقرار گردید و طی پیگیری‌هایی که صورت گرفت، در نهایت، خانم Marie-Dominique Fraidérik، مدیر اجرایی کپی رایت و فروش نشریات اتاق بازرگانی بین‌الملل، طی ایمیلی به اینجانب در تاریخ ۲۸ ژوئن ۲۰۱۹ (۷ تیر ۱۳۹۸)، ضمن تشکر از پیگیری و علاقه‌مندی به دریافت نسخه جدید کتاب راهنمای گواهی مبدا، به دلیل شرایط پیش آمده برای ایران، موافقت خود را برای ارسال رایگان نسخه الکترونیکی این کتاب اعلام نمودند که به پیوست این گزارش، نسخه چاپ شده آن قابل مشاهده و بهره‌برداری است.

با توجه به لزوم رعایت استانداردهای بین‌المللی در صدور گواهی مبدا الکترونیک، پیشنهاد می‌شود کتاب پیوست به فارسی ترجمه شود. بدین منظور، می‌توان از توانمندی‌های تخصصی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل بهره‌گیری نمود.

به منظور آشنایی بیشتر با کتاب راهنمای گواهی مبدا باید گفت؛ زمانی که اولین نسخه کتاب راهنمای گواهی مبدا با هدف آموزش کسب و کارها، اتاق‌های بازرگانی و ادارات گمرک منتشر شد، گواهی مبدا به عنوان یکی از مهم‌ترین اسناد تجاری مورد نیاز کسب و کارها، بانک‌ها و ادارات گمرک برای تایید مبدا کالاهای صادراتی معرفی گردید. در نسخه جدید این کتاب، تمایز میان گواهی مبداهای preferential (ترجیحی) و non-preferential (عادی یا غیرترجیحی) شرح داده شده است. در این کتاب، روی قوانین غیرترجیحی مبدا که مرتبط با مکانیزم‌های پرداخت هستند (مانند اعتبار اسنادی) و سیاست‌های تجاری تمرکز شده؛ در حالی که قوانین ترجیحی مبدا مشخص می‌کند که در چه صورت کالاها و خدمات شرایط لازم را برای موافقتنامه ترجیحی دارند. در این کتاب، اتاق‌های بازرگانی جهان به دیجیتالی کردن فرایند انتشار گواهی مبدا خود به منظور سهولت اعتبارسنجی و افزایش شفافیت تشویق شده‌اند.

۱.۲. تقدیر از اتاق تهران به دلیل سهم بالای انتشار گواهی مبدا الکترونیک

در خلال نشست شورای بین‌المللی گواهی مبدا، هر یک از نمایندگان کشورهای عضو شورا، طی زمان کوتاهی به شرح وضعیت صدور گواهی مبدا پرداختند. به عنوان نمونه؛ اتاق بازرگانی آمریکا به کاهش تعداد گواهی‌های مبدا صادره این اتاق در سال ۲۰۱۸ اشاره کرد و مقصر اصلی آن را سیاست‌های رییس جمهور آمریکا در خصوص روابط آمریکا با دیگر کشورها دانست. در رابطه با وضعیت صدور گواهی مبدا در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران نیز به اختصار مطالب ذیل توسط اینجانب در جلسه عنوان گردید:

- تعداد گواهی‌های مبدا صادره در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران طی سال ۲۰۱۸ افزایش یافته و به بیش از ۲۳ هزار مورد رسیده است.
- بیش از ۹۹ درصد گواهی‌های مبدا صادره در اتاق تهران، به صورت الکترونیکی صادر می‌شود.
- در اتاق تهران، کمتر از یک درصد گواهی‌های مبدا بنابه درخواست صادرکنندگان به صورت دستی (Manual یا Paper-based) صادر می‌گردد.

- در سال ۲۰۱۸، بیش از ۸۰ درصد گواهی‌های مبدا صادر شده در اتاق تهران مربوط به گواهی‌های مبدا غیرترجیحی (Non-preferential) بوده است.
- در پایان نیز عنوان گردید اتاق تهران از هرگونه پیشنهادی در جهت بهبود سیستم انتشار گواهی مبدا الکترونیکی از سوی سایر کشورها استقبال می‌کند.

ارائه اطلاعات فوق در نشست شورای بین‌المللی گواهی مبدا، به ویژه سهم بالای گواهی‌های مبدا الکترونیکی، مورد استقبال رییس جلسه و نمایندگان سایر کشورها قرار گرفت.

جناب آقای Peter BISHOP، رییس جلسه (از اتاق صنعت و بازرگانی لندن) که از سهم بالای گواهی‌های مبدا الکترونیک صادره در اتاق تهران بسیار شگفت زده شدند، این رقم را بسیار عالی خواندند و از زحمات آقای Martin VAN DER WEIDE، نایب رییس جلسه که برای الکترونیکی کردن انتشار گواهی مبدا کمک کرده اند، تشکر کردند.

با توجه به اطلاعات ارائه شده از سوی سایر کشورها و مذاکراتی که پس از جلسه با نمایندگان سایر اتاق‌ها صورت گرفت به نظر می‌رسد اگرچه رقم مطلق تعداد گواهی‌های مبدا صادره در اتاق تهران در مقایسه با بسیاری از اتاق‌ها پایین‌تر است، اما می‌توان گفت سهم بیش از ۹۹ درصدی گواهی‌های مبدا الکترونیک صادره در اتاق تهران نسبتاً کم نظیر است و همین امر منجر به شگفتی و استقبال سایر کشورها شد؛ به طوری که پس از اتمام جلسه برخی کشورها به اینجانب مراجعه کرده و درخواست مشاوره برای نحوه الکترونیکی کردن فرایند صدور گواهی مبدا در ایران نمودند که از جمله آنها می‌توان به اتاق بازرگانی و صنعت آفریقای جنوبی اشاره نمود.

شایان ذکر است در گزارشات سالیانه‌ای که اتاق تهران به اتاق بازرگانی بین‌الملل ارائه می‌دهد، صرفاً ارقام مطلق تعداد گواهی‌های مبدا صادره درج می‌شود، اما به نظر می‌رسد به دلیل اینکه تعداد آنها در مقایسه با سایر کشورها قابل ملاحظه نیست، اعلام سهم گواهی‌های مبدا الکترونیک به جای رقم

مطلق آن که برای اولین بار در این جلسه توسط اینجانب عنوان شد، واکنش مثبت حاضرین جلسه را به همراه داشت.

۱.۳. بلاک‌چین و صدور گواهی مبدا الکترونیکی

امروزه، ظهور بلاک‌چین به عنوان فن‌آوری که در حال تغییر دادن بازی اقتصاد است، در بسیاری از بخش‌های اقتصاد جهانی دیده می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد ۶۹ درصد بانک‌ها در حال استفاده از بلاک‌چین هستند و ارزش بازار جهانی آن تا سال ۲۰۲۴ به ۶۰ میلیارد دلار خواهد رسید. با این وجود، بلاک‌چین همچنان تعبیری نامفهوم برای بسیاری از کشورها محسوب می‌شود.

پیرو مذاکراتی که با سایر اعضای نشست شورای بین‌المللی گواهی مبدا صورت گرفت، به نظر می‌رسد بسیاری از اتاق‌های بازرگانی برجسته جهان از جمله یکی از اتاق‌های چین و اتاق انگلستان در حال مطالعه بر روی نحوه به کارگیری بلاک‌چین در صدور گواهی مبدا هستند. بر این اساس، مقرر گردید نماینده شورای توسعه تجارت بین‌المللی چین،^۲ مطالعات انجام شده در این زمینه را برای اتاق تهران نیز ارسال نماید. با توجه به اینکه به نظر می‌رسد کشور انگلستان مطالعات زیادی را در این زمینه نسبت به سایر کشورها انجام داده، مذاکره‌ای نیز با مدیر تسهیل تجارت اتاق بازرگانی بریتانیا^۳ در رابطه با چگونگی به کارگیری بلاک‌چین در انتشار گواهی مبدا صورت گرفت. بر اساس اظهارات آقای Liam SMYTH، این اتاق نیز تاکنون نتوانسته به مفهوم دقیقی از بلاک‌چین دست یابد، اما در حال مطالعه و تلاش برای به کارگیری این فن‌آوری هستند. یک شرکت انگلیسی تحت عنوان "Wallet Service" توسط ایشان معرفی شد که می‌تواند در طراحی پلتفرم به کسب و کارها و سازمان‌ها کمک نماید.

نتیجه تحقیقات اینجانب در این زمینه، به شرکتی تحت عنوان "vCargo Cloud Pte Ltd" ختم شد که یکی از شرکت‌های پیشرو در زمینه ICT در آسیا است. این شرکت توانست در یازدهمین کنگره اتاق‌های بازرگانی بین‌المللی غرفه‌ای برپا کند و به ارائه خدمات بین‌المللی خود بپردازد. شرکت مذکور که به اختصار VCC نامیده می‌شود، در سال ۲۰۱۳ ایجاد شده و یکی از شرکت‌های مهم سنگاپور به شمار می‌رود که در زمینه این تکنولوژی به سرعت در حال رشد است. VCC تاکنون دفاتری را در کشورهای چین، اندونزی و کنیا نیز مستقر کرده است. نکته قابل توجه این است که این شرکت برای نخستین بار توانسته در اتاق بازرگانی سنگاپور، سیستم انتشار گواهی مبدا الکترونیکی را تحت بلاک‌چین راه‌اندازی نماید. بر اساس مذاکره صورت گرفته با مدیر اجرایی این شرکت، به نظر می‌رسد VCC آمادگی ارائه خدمات به سایر کشورها را نیز دارد و از همکاری با سایر اتاق‌های بازرگانی برای راه‌اندازی این سیستم هم استقبال می‌کند.

^۲Blockchain

^۳China Council for the Promotion of International Trade (CCPIT)

^۴British Chamber of Commerce (BCC)

مدیر اجرایی VCC، پس از اتمام کنگره نیز با ارسال ایمیل، نسبت به علاقه‌مندی ایران به موضوع بلاک‌چین در انتشار گواهی مبدا ابراز خرسندی کرده و توضیحاتی را در رابطه با پلتفرم گواهی مبدا الکترونیک هوشمند برای اینجانب ارسال کردند که متعاقباً در اختیار اتاق قرار خواهد گرفت.

به طور کلی، با توجه به اینکه سایر اتاق‌های بازرگانی در حال مطالعه بر روی اجرایی کردن این سیستم هستند، به نظر می‌رسد طی چند سال آینده، اتاق بازرگانی بین‌المللی، صرفاً بر روی الکترونیکی کردن انتشار گواهی مبدا متمرکز نباشد و

سیستم‌های جدیدی مبتنی بر بلاک‌چین برای انتشار گواهی مبدا الکترونیکی معرفی شوند که ضمن برطرف کردن ضعف‌های سیستم قبلی، امنیت بالایی را نیز در برداشته باشند. ضمن اینکه به نظر می‌رسد به کارگیری این سیستم بتواند بخشی از نواقص سیستم فعلی انتشار گواهی مبدا الکترونیک را در زمینه عدم امکان نمایش اطلاعاتی مانند وزن، نوع کالا و مقصد کالا را که سال‌های گذشته توسط اتاق تهران طرح شد، مرتفع نماید. بنابراین، پرداختن به موضوع بلاک‌چین در حوزه‌های مختلف اتاق بازرگانی از جمله انتشار گواهی مبدا الکترونیکی، اهمیت بسزایی دارد.

۲. یازدهمین کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان

کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان، بزرگترین گردهمایی بین‌المللی اتاق‌های بازرگانی و اعضای آن است که هر دو سال یکبار با حضور نمایندگان کسب و کارها و اتاق‌های بازرگانی در یکی از نقاط جهان برگزار می‌شود. یازدهمین کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان نیز در فاصله ۱۳ تا ۱۴ ژوئن ۲۰۱۹ (۲۳ تا ۲۵ خرداد ۱۳۹۸) در شهر ریو دو ژانیرو برزیل با حضور بیش از ۱۰۰۰ نماینده از نقاط مختلف جهان برگزار شد.

در این کنگره که نمایندگان اتاق‌های بازرگانی جهان را به مدت سه روز گرد هم آورد، از یک سو، رهبران فکری حوزه تجارت به تبادل دیدگاه‌های خود و از سوی دیگر، پروژه‌های منتخب اتاق‌های بازرگانی در مرحله نیمه نهایی به رقابت با یکدیگر پرداختند.

۲.۱. رقابت اتاق‌های بازرگانی جهان

یکی از مهم‌ترین بخش‌های این کنگره، رقابت اتاق‌های جهان است که در سال ۲۰۱۹ با حضور ۷۴ شرکت‌کننده از ۲۹ کشور جهان و ۱۶ فینالیست برگزار شد. طرح‌های اتاق‌های جهان در این رقابت، تحت

سه محور اصلی آموزش و پرورش، توسعه کارآفرینی و بنگاه‌های کوچک و متوسط و طرح‌های غیرمتداول ارائه شدند و انتخاب پروژه‌های نهایی، بر اساس معیارهای زیر صورت گرفت:

- سطح نوآوری
- میزان موفقیت پروژه
- ارتباط با طبقه بندی های مشخص شده
- قابلیت اجرا در سایر اتاق های جهان

در روز پایانی کنگره، برندگان نهایی در هر گروه به شرح ذیل مشخص شدند:

۲.۱.۱. پروژه برتر در زمینه آموزش و پرورش

این طبقه‌بندی شامل پروژه‌هایی می‌شود که به ضرورت سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش به منظور پیشرفت و موفقیت شرکت‌های کوچک و متوسط، توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال، جامه عمل پوشانده‌اند. پروژه‌هایی که در رقابت اتاق‌های جهان توانستند در طبقه آموزش و پرورش به مرحله نهایی راه یابند، عبارتند از:

- پروژه اتاق بازرگانی آشتایرمارک (اتریش) ^۷در زمینه ایجاد یک مرکز استعدادیابی **(برنده نهایی)**
- پروژه اتاق بازرگانی غازیان‌تپ (ترکیه) ^۸
- پروژه اتاق بازرگانی و صنایع کبو (فیلیپین) ^۹
- پروژه اتاق بازرگانی و صنایع آبوجا (نیجریه) ^۹
- پروژه اتاق صنایع، تولید و اشتغال کوئکا (آکوادور)

اتاق بازرگانی آشتایرمارک اتریش که برنده نهایی این طبقه‌بندی بود، یک مرکز استعدادیابی تاسیس کرده است. این مرکز در واقع، نوعی خدمت مبتنی بر صنعت محسوب می‌شود که مسیرهای آموزشی دبیرستان‌ها را با سیستم آموزشی دوگانه ادامه می‌دهد. در این مرکز، یک روش جدید، منحصر به فرد و علمی برای آزمون استعدادیابی دانش‌آموزان فارغ‌التحصیل به کار می‌رود و در واقع از جوانان برای تصمیم‌گیری‌های آتی حمایت می‌شود.

^۷Chamber of Commerce in Styria (Austria)

^۸Gaziantep Chamber of Industry (Turkey)

^۹Cebu Chamber of Commerce and Industry (Philippines)

^۹Abuja Chamber of Commerce and Industry (Nigeria)

روش‌های گرایش شغلی^{۱۰} که در این مرکز به کارگرفته می‌شوند، به عنوان یک پروژه تحقیقاتی در دانشگاه گراتس^{۱۱} به طور مداوم در حال توسعه هستند. این روش، فرایندی دوگانه است که در یک طرف آن، جوانانی هستند که تمایل به دنبال کردن علایق خود دارند و در طرف دیگر آن نیز الزامات بازار کاری قرار دارد که جوانان به سمت آن هدایت می‌شوند و نکته مهم اینکه به طور مستمر باید تعادلی میان دو سوی این فرایند برقرار باشد. به طور کلی، برای استعدادیابی دانش‌آموزان این مرکز، مواردی از جمله علایق شخصی، مهارت‌های عمومی و مرتبط با شغل، توانایی‌های شناختی لحاظ می‌شود و در نهایت، صرفاً نقاط قوت و ضعف آنها تعیین نمی‌گردد، بلکه نوع شغل متناسب با توانایی‌های آنها هم توصیه می‌شود.

آشتایرمارک حدود ۱۳ میلیون نفر جمعیت دارد که سالانه ۱۱ هزار دانش‌آموز تحصیلات خود را در آن شهر به اتمام می‌رسانند و آزمون استعدادیابی هر ساله برای ۸۵۰۰ دانش‌آموز انجام می‌شود. نتایج گزارش‌های استعدادیابی به مدت ۱۲ مدت ماه در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌گیرد و شامل پیشنهادهای شغلی متناسب با زمینه‌های تحصیلی آنها می‌شود. ضمناً، آمارها نشان می‌دهد برای انجام این پروژه بیش از ۳ میلیون یورو سرمایه‌گذاری شده است.

۲.۱.۲. پروژه برتر در زمینه توسعه کارآفرینی و بنگاه‌های کوچک و متوسط

این طبقه‌بندی، در نهایت اتاق‌های بازرگانی را مشخص می‌کند که به بنگاه‌های کوچک و متوسط و کارآفرینان برای نوآوری و توسعه کسب و کارهایشان کمک کرده‌اند و یا منجر به تقویت اشتغال در جامعه شده‌اند.

پروژه‌هایی که در رقابت اتاق‌های جهان توانستند در طبقه توسعه کارآفرینی و بنگاه‌های کوچک و متوسط به مرحله نهایی راه یابند، عبارتند از:

- پروژه اتاق بازرگانی و صنایع زنان افغانستان (برنده نهایی)
- پروژه اتاق بازرگانی کالی (کلمبیا)^{۱۲}
- پروژه اتاق بازرگانی استامبول (ترکیه)^{۱۳}
- پروژه اتاق صنایع کنیا (ترکیه)^{۱۴}
- پروژه کنفدراسیون ملی صنایع برزیل^{۱۵}
- پروژه اتاق بازرگانی کیتو (اکوادور)^{۱۶}

^{۱۰} vocational orientation methods

^{۱۱} Karl Franzens University in Graz

^{۱۲} Cali Chamber of Commerce (Colombia)

^{۱۳} Istanbul Chamber of Commerce (Turkey)

^{۱۴} Konya Chamber of Industry (Turkey)

^{۱۵} National Confederation of Industry (Brazil)

^{۱۶} Quito Chamber of Commerce (Ecuador)

برنده نهایی این طرح، اتاق بازرگانی و صنایع زنان افغانستان بود که طرح "متحد کردن صدای ما- عضویت و خدمت" را ارائه کرد.

از سال ۲۰۰۲، تعدادی از سازمان‌های غیرانتفاعی در افغانستان شروع به فعالیت در زمینه توانمندسازی زنان و کسب حقوق آنها کردند. اغلب این سازمان‌ها بر حقوق و مشارکت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی زنان افغان تمرکز داشتند و هیچ یک به مشارکت اقتصادی زنان و دغدغه‌های زنان بازرگان نمی‌پرداختند. بنابراین نیاز به نهادی برای سازماندهی صدای زنان بازرگان، دفاع از علایق آنها، توانمندسازی اقتصادی زنان، نقشه راه و واحد تحقیقات و ارزیابی زنان افغان وجود داشت.

سرانجام در سال ۲۰۱۳، به دلیل فقدان پلتفرم واحد، گروهی از زنان بازرگان افغان، اتحادیه‌ای را تحت عنوان "کارآفرینان پیشرو در توسعه افغانستان"^۷ تاسیس و در ژانویه ۲۰۱۴ راه‌اندازی کردند. این اتحادیه در نهایت در مارس ۲۰۱۷ به صورت "اتاق بازرگانی و صنایع زنان افغانستان" ثبت شد و از آن زمان تاکنون در حال ارائه خدمات به زنان بازرگان افغان بوده است. از جمله فعالیت‌های مهم این اتاق می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- برگزاری کارگاه‌های آموزشی در کابل و سایر شهرهای افغانستان در زمینه مالیات و مشارکت بخش خصوصی و عمومی (آموزش بیش از ۱۵۰ نفر تاکنون)
- اعطای جایزه بی بی خدیجه به زنان برتر کارآفرین افغان در روز جهانی کارفرینی زنان
- لیبل‌گذاری محصولات ساخته شده به دست زنان افغان (MBAW)
- ایجاد شبکه‌های ارتباطی برای تسهیل فروش کالاهای تولیدشده توسط زنان افغان
- گرفتن کرسی در مجامع دولتی افغانستان برای دفاع از منافع زنان بازرگان
- عضویت در مجامع منطقه‌ای از جمله مجمع توسعه زنان جنوب آسیا^۸ (SAWDF) و شورای زنان کارآفرین اتاق سارک^۹ (SCWEC) و مجامع بین‌المللی از جمله فدراسیون اتاق‌های جهان و اتاق بازرگانی بین‌المللی
- تسهیل مشارکت بیش از ۲۰۰ نفر از زنان صاحب کسب و کار افغان در برنامه‌های توانمندسازی داخلی و خارجی در سال ۲۰۱۷
- تغییر تصویر زنان به عنوان مشارکت‌کننده‌های اقتصاد
- ایجاد دیتابیس و پلتفرم واحدی برای زنان بازرگان عضو اتاق

^۷Leading Entrepreneurs for Afghanistan's Development (LEAD)

^۸South Asian Women Development Forum

^۹SAARC Chamber Women Entrepreneurs Council

۲.۱.۳. پروژه برتر در میان پروژه‌های غیرمتداول

در این طبقه‌بندی، اتاق‌هایی شناسایی می‌شوند که پروژه منحصر به فرد و نوآورانه‌ای را ارائه کرده‌اند که مرتبط با اهداف و مأموریت آنها نیست، اما در عوض منجر به افزایش اشتغال برای بهبود اقتصاد محلی می‌شود.

پروژه‌هایی که در رقابت اتاق‌های جهان توانستند در طبقه پروژه‌های غیرمتداول به مرحله نهایی راه یابند، عبارتند از:

- پروژه اتاق بازرگانی غازیان‌تپ (ترکیه)^{۲۰} در زمینه ایجاد میز سوریه (برنده نهایی)
- پروژه اتاق بازرگانی و صنایع مسکو (روسیه)^{۲۱}
- پروژه اتاق قطر^{۲۲}
- پروژه اتاق نیو ساوت ولز (استرالیا)^{۲۳}
- پروژه مرکز خدمات حمایت از کسب و کارهای کوچک سبرایی ایالت پارا (برزیل)^{۲۴}

اتاق بازرگانی غازیان‌تپ ترکیه برنده نهایی رقابت این بخش بود. این اتاق، "میز سوریه" را به عنوان اولین میز حمایتی کسب و کار برای جامعه مهاجران در اتاق بازرگانی تاسیس کرده است. هدف طرح این است که ارتباطی میان پناهندگان و کسب و کارهای سوریه ایجاد کند و اینکار را از طریق کمک به پناهندگان برای غلبه بر موانع زبانی زبان بیگانه و سایر کمک‌های حمایتی حرفه‌ای انجام داده است. این اتاق به عنوان یکی از نخستین شهرهایی که با ورود مهاجران روبه‌رو شد، انجام این طرح را جز مسئولیت‌های خود نسبت به مهاجران سوری دانست و طرحی را ارائه کرد که مدلی برای همگان در جهان محسوب شود. آنها کار خود را با شعار "مهاجر به عنوان یک ارزش، نه به عنوان یک مساله" آغاز کرده‌اند. در سال ۲۰۱۱، بیش از ۳،۵ میلیون نفر از سوریه به ترکیه مهاجرت کردند و حدود ۵۰۰ هزار نفر از آنها وارد شهر غازیان‌تپ شدند که ۲۵ درصد کل جمعیت این شهر را شامل می‌شود. در حالی که سایر سازمان‌ها نمی‌دانستند چگونه باید با این رویداد (ورود مهاجران) مواجه شوند، این اتاق، شروع به یک اقدام فعالانه کرد. برای اینکار نقشه راهی را تدوین و شروع به مذاکره با مسئولان دولتی برای جلب نظر آنها کرد. در سال ۲۰۱۱، تعداد اعضای سوریه‌ای اتاق غازیان‌تپ، ۶ نفر بود، اما امروز (۲۰۱۸) این اتاق حدود ۲۰۰۰ نفر عضو از کشور سوریه دارد. در حالی که ۷۲۴۳ شرکت سوریه‌ای در کشور ترکیه ثبت شده‌اند، حدود ۲۰۰۰ شرکت سوریه‌ای در غازیان‌تپ ثبت شده‌اند که تقریباً معادل ۳۰ درصد کل شرکت‌های سوریه‌ای در کشور ترکیه و حدود ۱۰

^{۲۰}Gaziantep Chamber of Commerce

^{۲۱}Moscow Chamber of Commerce and Industry (Russia)

^{۲۲}Qatar Chamber

^{۲۳}NSW Business Chamber (Australia)

^{۲۴}SEBRAE/PA – Serviço de Apoio as Micro e Pequenas Empresas do Estado do Para

درصد کل اعضای اتاق بازرگانی غازیان‌تپ هستند. از جمله اقداماتی که اتاق غازیان‌تپ برای مهاجران سوری انجام داده، به عنوان نمونه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- برگزاری ۱۶ سمینار برای ۱۴۲۰ مهاجر سوری‌ای
- خدمات مشاوره کسب و کارهای خصوصی برای ۲۸ شرکت سوری‌ای
- خدمات مشاوره‌ای حضوری برای ۱۵ هزار مهاجر سوری
- ۶ مورد آموزش شغلی بلندمدت برای ۴۷۶ مهاجر سوری
- ۴۳ دوره آموزشی برای ۱۳۴۰ مهاجر سوری
- ۱۶ سمینار برای ۱۴۲۰ مهاجر سوری
- انتشار بروشورهای آموزشی در ۱۱ زمینه مختلف به زبان‌های عربی، ترکی و انگلیسی
- تامین مالی بین‌المللی پروژه به ارزش ۱,۲ میلیون دلار توسط^{۲۵} UNHCR،^{۲۶} UNDP،^{۲۷} EBRD^{۲۸} و GIZ

در ادامه باید اشاره کرد اتاق غازیان‌تپ در سال ۱۸۹۸ تاسیس شده و در حال حاضر ۴۱ کمیسیون حرفه‌ای و ۲۰ هزار عضو فعال دارد. آنچه بیش از هر چیز باعث جلب توجه حضار در این طرح شد اقدام بشردوستانه اتاق غازیان‌تپ و نحوه ارائه گزارش بود؛ به گونه‌ای که در ابتدای ارائه این طرح، فیلم کوتاهی پخش شد که شرایط بی‌خانمانی و نابسامانی مردم سوریه را به خوبی به تصویر کشید و حاضرین جلسه را تحت تاثیر قرار داد.

شایان ذکر است این اتاق در پایان ارائه خود پیشنهاد همکاری و مشارکت با سایر اتاق‌های جهان برای راه‌اندازی چنین پروژه‌ای را طرح نمود.

۲.۲. پاره‌ای از سایر رهیافت‌های کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان

در بخشی از کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان، روسای برخی سازمان‌های بین‌المللی و اتاق بازرگانی در کارگاه‌های آموزشی که اغلب همزمان با برگزاری مسابقات اتاق‌های جهان بود، به ارائه دیدگاه‌های خود در موضوعات مختلف مرتبط با تجارت جهانی پرداختند. در ادامه، به برخی از نکات آنها اشاره خواهد شد.

با توجه به اینکه در حال حاضر، بخش عمده شرکت‌های جهان، شرکت‌های خرد، کوچک و متوسط هستند. مرکز تجارت بین‌المللی^{۲۹} در کنگره اتاق‌های جهان، Helpdesk تجارت جهانی را معرفی کرد که پلتفرمی

^{۲۵}United Nations High Commissioner for Refugees

^{۲۶}United Nations Development Programme

^{۲۷}European Bank for Reconstruction and Development

^{۲۸}Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (German Corporation for International Cooperation)

^{۲۹}International Trade Centre

برای کسب و کارهای کوچک و متوسط محسوب می‌شود و اطلاعات تجاری را به طور مستقیم در اختیار آنها قرار می‌دهد. در این پلتفرم، اطلاعات مرکز تجارت بین‌المللی، آنکتاد^۲ و سازمان تجارت جهانی با یکدیگر ادغام شده است. اطلاعات مرتبط با این پلتفرم در آدرس <https://www.helpmetrade.org/> قابل مشاهده است.

مرکز تجارت بین‌المللی، به منظور افزایش قدرت زنان در اقتصاد جهانی، سیستمی را تحت عنوان SheTrades ارائه کرده که علاوه بر شبکه سازی تجاری میان زنان کارآفرین و کسب و کارها، شرایطی را برای عرضه و تقاضای محصولات آنها و بهره گیری از امکانات آموزشی نیز فراهم آورده است. وبسایت و نرم افزار تلفن همراهی تحت همین این عنوان توسط مرکز تجارت بین‌المللی طراحی شده است. بر اساس مذاکراتی که با نماینده این مرکز به عمل آمد، مقرر گردید فهرست به روزشده‌ای از خدمات رایگان مرکز تجارت بین‌المللی برای کشورهای در حال توسعه، به ایمیل اینجانب ارسال گردد. پس از دریافت اطلاعات، این فهرست در اختیار اتاق قرار خواهد گرفت.

در یازدهمین کنگره اتاق‌های جهان، به اهمیت کمک اتاق‌های بازرگانی به مهاجران و نقش اتاق‌ها در آموزش و تسهیل اشتغال مهاجران در بخش خصوصی تاکید شد. فدراسیون اتاق‌های جهان، برای تحرک جهانی بهبود فرایند تطبیق مهاجران در سیستم تجارت بین‌المللی از طریق اتاق‌های بازرگانی، سندی را تنظیم کرده که در آدرس <https://cdn.iccwbo.org/content/uploads/sites/3/2019/06/icc-global-mobility-international.pdf> قابل دسترسی است.

در حاشیه برگزاری کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان، غرفه‌های نمایشگاهی برپا شد و زمینه‌ای را برای مذاکره با شرکت‌ها و سازمان‌های دیگر فراهم آورد. به دستاوردهای حاصل از مشاهده این غرفه‌ها و مذاکره با نمایندگان سایر اتاق‌ها در قسمت‌های مختلف این گزارش حسب ضرورت اشاره شده است. در این نمایشگاه به برخی از اتاق‌های بازرگانی از جمله قطر، روسیه، برزیل و ژنو غرفه‌ای برای ارائه خدمات آنها اعطا شده بود. برپایی عده‌ای از غرفه‌ها نیز بر عهده برخی شرکت‌های بین‌المللی بود که به نمونه‌ای از آن در مطالب قبلی اشاره شد.

۲.۳. کنگره بعدی اتاق‌های بازرگانی جهان

دوازدهمین کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان در ۲۵ فوریه سال ۲۰۲۱ در دوبی برگزار خواهد شد. موضوع اصلی این کنگره، نسل بعدی اتاق‌های بازرگانی است. در دوازدهمین کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان،

^۲ UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development)

چگونگی تغییر آینده کاری که به واسطه دیجیتالی‌سازی، هوش مصنوعی و اینترنت اشیا^۳ خواهد داد، تحلیل می‌شود.

در حال حاضر، برای برگزاری سیزدهمین کنگره اتاق‌های جهان در سال ۲۰۲۳ نیز میان کشورهایمانند روسیه و بلژست (بریتانیای شمالی) نیز رقابت تنگاتنگی وجود دارد.

۳. سایر پیشنهادها

۳.۱. آموزش صدور گواهی مبدا الکترونیکی به کشورهای کمتر توسعه یافته

با توجه به مشاهدات اینجانب در نشست شورای بین‌المللی گواهی مبدا و کنگره اتاق‌های بازرگانی جهان، به نظر می‌رسد یکی از موضوعاتی که امروزه بیش از پیش مورد توجه اتاق‌های بازرگانی قرار گرفته، مشارکت با سایر اتاق‌های جهان و سازمان‌های بین‌المللی است. از نمونه‌های این مشاهدات می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- بر اساس اظهارات رییس اتاق بازرگانی امریکا، خانم Wendy FICHER در نشست شورای بین‌المللی گواهی مبدا، اتاق بازرگانی امریکا در زمینه صدور گواهی مبدا الکترونیکی به اتاق‌های بازرگانی کوچک در کانادا آموزش می‌دهد که خود نمونه‌ای بارز از همکاری اتاق‌ها در زمینه آموزش است.
- از طرف دیگر، مشارکت با سایر کشورها در برخی طرح‌هایی که به مرحله نهایی مسابقات اتاق‌های جهان راه یافتند از جمله پروژه کنفدراسیون ملی صنایع برزیل نیز به چشم می‌خورد. این پروژه را سه کشور آرژانتین، برزیل و اسپانیا با همکاری یکدیگر در زمینه ایجاد پلتفرمی برای عرضه و تقاضا انجام داده‌اند.
- پس از برگزاری نشست شورای بین‌المللی گواهی مبدا، برخی نمایندگان سایر اتاق‌ها از جمله اتاق بازرگانی افریقای جنوبی جهت اخذ مشاوره در زمینه نحوه الکترونیکی کردن فرایند صدور گواهی مبدا در ایران، به اینجانب مراجعه نمودند.

با توجه به موارد فوق، پیشنهاد می‌شود موضوعی تحت عنوان "آمادگی اتاق تهران برای آموزش انتشار گواهی مبدا الکترونیکی به اتاق‌های بازرگانی کوچک افریقای یا کشورهای کمتر توسعه یافته عضو اتاق بازرگانی بین‌الملل" از طرف اتاق تهران مطرح شود. در صورت تایید، اتاق تهران آمادگی خود را برای آموزش در این زمینه به اتاق بازرگانی بین‌المللی و یا شورای بین‌المللی گواهی مبدا اعلام نماید. شایان ذکر است در صورت تایید چنین پیشنهادی، باید طرح مدونی برای آن نگاشته شود.

^۳Internet of Things

چنانچه این طرح با همکاری اتاق بازرگانی بین‌الملل اجرا شود، احتمال پذیرفته شدن آن در مسابقه اتاق‌های جهان نیز وجود خواهد داشت.

علاوه بر این، طرح آموزشی با کشورهای کمتر توسعه یافته، در زمینه‌های دیگر نیز قابلیت اجرا دارد. در صورت استقبال از این پیشنهاد، موضوعات بیشتری برای زمینه‌های همکاری آموزشی با این نوع کشورها قابل طرح هستند.

۳.۲. ایجاد پلتفرمی برای شبکه‌سازی تجاری میان زنان بازرگان ایرانی و زنان بازرگان کشورهای همسایه

همانطور که در مطالب قبلی اشاره شد، یکی از برندگان نهایی رقابت بین‌المللی، اتاق بازرگانی زنان افغانستان^{۳۲} بود. طی سه روز برگزاری کنگره اتاق‌های بازرگانی بین‌المللی، به سبب ارتباط صمیمانه‌ای که با خانم منیژه وافق، رییس اتاق بازرگانی زنان افغان برقرار گردید، اطلاعات جالب توجهی از نحوه شکل‌گیری این اتاق و خدماتی که در حال حاضر به زنان بازرگان ارائه می‌دهند، دریافت شد که در ادامه به موضوعات مرتبط و مهمی که امکان پیاده‌سازی در اتاق تهران را دارند و یا می‌توانند منجر به شکل‌گیری ایده‌ای در زمینه همکاری‌های مشترک شوند، اشاره خواهد شد:

- اتاق بازرگانی و صنایع زنان افغانستان تمایل زیادی برای برقراری همکاری مشترک میان زنان بازرگان افغان و ایرانی دارد، اما علیرغم مکاتبات انجام شده^{۳۳} تاکنون نتوانسته‌اند با زنان بازرگان ایرانی ملاقات رسمی داشته باشند. بر اساس مذاکره‌ای که با ایشان انجام شد، مقرر گردید درخواست خود را پیرامون بررسی زمینه‌های همکاری مشترک با اتاق تهران و زنان بازرگان ایرانی، به ایمیل رییس محترم اتاق ارسال و برای معاون محترم بررسی اقتصادی اتاق رونوشت نمایند.
- با توجه به اینکه بر اساس نتایج مذاکرات با ایشان به نظر می‌رسد اغلب زنان بازرگان اتاق مذکور، در حال فعالیت در زمینه واردات هستند، دریافت فهرستی از نیازهای وارداتی زنان افغان به تفکیک کدهای تعرفه، بررسی آنها و یافتن صادرکننده مربوط به هر کالا در میان زنان بازرگان عضو اتاق تهران، می‌تواند شبکه تجاری میان زنان واردکننده افغان و زنان صادرکننده ایرانی به وجود آورد.
- اتاق تهران می‌تواند با همکاری اتاق زنان افغانستان، پلتفرمی را برای ایجاد شبکه تجاری میان زنان بازرگان ایرانی و افغان طراحی کند که تحت آن زنان بازرگان ایرانی عضو اتاق تهران و زنان بازرگان افغان بتوانند پروفایل تجاری خود را ثبت نمایند و شریک تجاری خود را که مورد تایید اتاق بازرگانی و صنایع زنان افغانستان نیز هست، به راحتی بیابند. در ادامه مسیر نیز هر

^{۳۲}Afghan Women Chamber of Commerce and Industry (AWCCI)

^{۳۳} رییس این اتاق پیش از این با ریاست جمهوری برای ملاقات با زنان بازرگان ایرانی مکاتبه کرده‌اند، اما موفق به ملاقات نشده‌اند

دو اتاق، حمایت‌های لازم را جهت تسهیل فرایند تجارت برای بازرگانان دو کشور به عمل آورند. در بلندمدت، امکان توسعه این پلتفرم و همکاری با سایر اتاق‌های جهان نیز وجود دارد؛ بدین معنی که شبکه تجاری زنان بازرگان ایران و افغان مانند سایت‌های *zoodle* و *compass* قابلیت‌های تعمیم به کشورهای دیگر را نیز دارد.

- به نظر می‌رسد چنانچه موضوع فوق در رابطه با ایجاد شبکه تجاری میان زنان بازرگان ایرانی و افغان به دقت مورد مطالعه قرار گیرد، به خوبی طراحی و اجرا شود و توسعه یابد، قابلیت ارائه در رقابت اتاق‌های بازرگانی جهان را در سال ۲۰۲۱ نیز خواهد داشت.

۳.۳. لیبل‌گذاری کالاهای تولیدشده به دست زنان ایرانی توسط اتاق تهران

بخش جالب توجه مذاکره صورت گرفته با خانم منیژه وافق، موضوع لیبل‌گذاری کالاهای تولیدشده به دست زنان افغان بود. اتاق بازرگانی زنان افغانستان، کالاهایی را که به دست زنان افغان تولید می‌شود با در نظر گرفتن معیارهای مشخصی به شرح ذیل لیبل‌گذاری می‌کند:

زنان تولیدکننده افغان می‌توانند برای دریافت نشان “Made by Afghan Women” به اتاق بازرگانی زنان مراجعه کرده و درخواست خود را ثبت نمایند. درخواست آنها از زوایای مختلف همچون کیفیت کالا، بسته‌بندی و سهم اکثریت نیروی کار زنان مورد بررسی قرار می‌گیرد و چنانچه مورد تایید واقع شود، گواهی برای آنها صادر می‌گردد. پس از آن، پروفایل تجاری اشخاص تایید شده، در تمامی شبکه‌های اجتماعی اتاق قرار می‌گیرد و به منظور پشتیبانی از بازرگانان در فعالیتهای بازاریابی، پروفایل آنها برای تمامی سفارتخانه‌های افغانستان در سایر کشورها ارسال می‌گردد. اتاق بازرگانی زنان افغان تاکنون برای ۱۱ شرکت، نشان فوق را صادر کرده است. سابقه چنین اقدامی در امریکا نیز وجود داشته است. برخی شرکت‌های امریکایی مانند وال مارت، برای ایفای نقش مسئولیت‌های اجتماعی، بخشی از خرید خود را به شرکت‌هایی اختصاص می‌دهند که دارای نشان مذکور هستند.

اتاق بازرگانی زنان افغانستان به منظور اخذ نشان دیگری برای کالاهای تولیدشده توسط زنان افغان، در حال برقراری ارتباط و مذاکره با برخی سازمان‌های غیردولتی؛^۳ کار ایالات متحده امریکاست. هدف اتاق زنان افغانستان از لیبل‌گذاری این نوع کالاها این است که اهمیت و نقش زنان را در اقتصاد افغانستان پررنگ‌تر کند و به فروش کالاهای آنها در کشورهای توسعه یافته با قیمت مناسب کمک کند. برای انجام پروژه مذکور در این اتاق، سندی تهیه شده که هدف، مراحل انجام کار و سایر موارد مرتبط با این پروژه را توضیح داده است.

^۳ Non-Governmental Organisation (NGO)

به نظر می‌رسد اقدام انجام شده توسط اتاق بازرگانی افغانستان قابل پیاده‌سازی در اتاق تهران نیز باشد. موضوع لیبیل‌گذاری کالاهای تولیدشده به دست زنان، ایده‌ای است که می‌تواند در قالب‌های دیگری از جمله برای زنان تولیدکننده بازرگان عضو اتاق و برای جوانان کارآفرین مورد بررسی بیشتر قرار گیرد.

۳.۴. همکاری با سایر اتاق‌های جهان در زمینه طرح‌های پژوهشی دانشجویان نخبه

به نظر می‌رسد برخی پروژه‌های تحقیقاتی که از درجه کیفی بالایی برخوردارند، برای مرحله اجرایی‌سازی نیاز به همکاری یک شرکت بین‌المللی سرمایه‌گذار و یا سرمایه‌پذیر دارند. از جمله مشاهدات اینجانب در این خصوص می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- طی نشست شورای گواهی مبدا بین‌المللی، نماینده یکی از اتاق‌های بازرگانی لیتوانی به اینجانب مراجعه نموده و علاقه‌مندی خود را برای همکاری با ایران در زمینه کودهای کشاورزی اعلام کردند. مقرر گردید ایشان پروپزال خود را جهت بررسی طرح برای اتاق تهران ارسال نمایند. بنابراین به نظر می‌رسد علی‌رغم وجود تحریم‌ها همچنان زمینه‌های پنهانی برای همکاری‌های مشترک با سایر کشورها وجود دارد.

- در نشست مشترکی که دو سال گذشته با حضور مدیران شرکت بوش آلمان و اساتید دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد، در ابتدای جلسه هر یک از اساتید، طرح پیشنهادی خود را برای جذب سرمایه‌گذار در قالب اسلاید به نمایش گذاشتند. توان تخصصی فوق‌العاده و بالقوه اساتید این دانشگاه برای برقراری ارتباط میان صنعت و دانشگاه و ارائه طرح‌های مهندسی قابل اجرا، مهم‌ترین موضوعی بود که از ارائه هر یک از آنها قابل برداشت بود.

به نظر می‌رسد آنچه توان بالقوه اساتید و دانشجویان نخبه ایرانی در ارائه طرح‌های قابل اجرا را بالفعل نماید یا حداقل زمینه‌ای را برای تجاری‌سازی آنها فراهم کند، ارتباطی است که می‌تواند میان اتاق تهران و سایر اتاق‌های جهان صورت گیرد. **همکاری با سایر اتاق‌های جهان می‌تواند در قالب طرح‌های تحقیقاتی صورت گیرد.** به عنوان نمونه؛ اتاق تهران می‌تواند پروپزال دانشجویان نخبه ایرانی را با حفظ امانتداری برای اتاق‌های بازرگانی کشورهای که امکان اجرایی شدن طرح مربوطه با همکاری آنها وجود دارد، ارسال نماید و در صورت استقبال کشور مورد نظر برای ادامه همکاری، نشست مشترکی با حضور دانشجویی مربوطه و کشور مورد نظر در اتاق تهران برگزار شود. شایان ذکر است این موضوع صرفاً مربوط به طرح‌های تحقیقاتی خواهد شد که برای اجرا نیازمند همکاری سایر کشورها هستند.

۳.۵. Culture Promotion در اتاق تهران

اتاق بازرگانی و صنایع ریو دوژانیرو، خدمات مختلفی را به اعضای خود ارائه می‌دهد که یکی از مهم‌ترین تفاوت‌های آن با خدمات اتاق تهران، موضوع Culture Promotion است که مربوط به یافتن شریک تجاری برای اعضای اتاق می‌شود.

زمانی که شرکت‌های عضو اتاق برای یافتن شریک تجاری، درخواست خود را به اتاق ارائه می‌دهند، اتاق بازرگانی و صنایع ریو دوژانیرو متناسب با نوع کالا و درخواست شرکت، با سایر اتاق‌ها مکاتبه و درخواست خود را برای دریافت فهرستی از مشخصات اعضای آن اتاق‌ها که در زمینه محصول مورد نظر فعالیت می‌کنند، مطرح می‌نماید. پس از دریافت مشخصات شریک تجاری از اتاق مربوطه، برای تایید آن با برخی سازمان‌های دولتی آن کشور نیز مکاتبه می‌کند و در نهایت، اسامی شرکت(ها) را در اختیار عضو خود قرار می‌دهد. با توجه به صحبت‌های کارشناس این اتاق، به نظر می‌رسد این فرایند حداکثر ۱۰ روز کاری زمان می‌برد.

قطعاً امکان‌سنجی برای آغاز چنین طرحی در اتاق تهران با توجه به روابط اتاق با سایر اتاق‌های جهان، مستلزم بررسی‌های بیشتر است، اما می‌تواند در قالب‌های کوچکتری با برخی اتاق‌های کشورهای همسایه مورد مطالعه بیشتری قرار گیرد.

۳.۶. بررسی امکان صدور گواهی مبدا هوشمند مبتنی بر بلاک‌چین

اگرچه در صفحه ۸ این گزارش، به لزوم به کارگیری فن‌آوری جدید در صدور گواهی مبدا الکترونیک اشاره شد، اما با توجه به اهمیت آن در بخش پیشنهادها نیز مورد تاکید قرار گرفته است. در این زمینه همانطور که عنوان شد، می‌توان از خدمات شرکت VCC بهره‌گیری نمود و یا در رابطه با فرایند انجام این کار و چگونگی رفع نواقص فعلی سیستم گواهی مبدا الکترونیکی با آنها مکاتبه کرد. بر اساس ایمیل دریافتی از مدیر اجرایی این شرکت، VCC آمادگی دارد توضیحات بیشتری در رابطه با این پلتفرم به اتاق تهران ارائه کند و نسخه آزمایشی این سیستم را برای انتشار گواهی مبدا به نمایش بگذارد.

در پایان ضمن تشکر مجدد جهت فراهم نمودن امکان حضور اینجانب در کنگره بین‌المللی اتاق‌های جهان و شورای گواهی مبدا بین‌المللی، پیشنهاد می‌شود با توجه به زمینه‌های یادگیری فوق‌العاده‌ای که در چنین جلساتی فراهم است و اهمیت افزایش انگیزه کارکنان برای دنبال کردن ایده‌های جدید مرتبط با حوزه کاری خود، در صورت صلاحدید فرصت حضور سایر کارکنان اتاق به ویژه همکاران بخش گواهی مبدا در جلسات شورای بین‌المللی گواهی مبدا و سایر مجامع بین‌المللی فراهم آید.